



آزمون ۳ از ۱۳



شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان  
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.  
امام خمینی (ره)

## پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی سنجش دوازدهم - تابستانه سوم (۱۳۹۷/۶/۹)

## علوم انسانی (دوازدهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می باشد:

[www.sanjeshserv.ir](http://www.sanjeshserv.ir)

### مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون های آزمایشی سنجش و بهره مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون ها ، آدرس پست الکترونیکی [sanjesheducationgroup@yahoo.com](mailto:sanjesheducationgroup@yahoo.com) معرفی می گردد. از شما عزیزان دعوت می شود، دیدگاه های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.



کانال تلگرام آزمون های آزمایشی سنجش @sanjesheducationgroup

## فارسی و نگارش

۱. گزینه ۴ درست است.  
(عرش: سایبان، خیمه، سریر، تخت پادشاه) (مگسل: جدا مشو، رها مکن)
۲. گزینه ۲ درست است.  
(مضحک: خنده‌آور، مسخره‌آمیز) (عیار: خالص، سنجه، مقابل غش و ناپاکی، تمار عیار، کامل و بی نقصان، پاک، خالص) (تیمار: مواظبت، مراقبت)
۳. گزینه ۱ درست است.  
معنی درست واژه‌های غلط عبارتند از: (زنخاندن: چانه) (فروماندن: متحیر شدن) (شبگیر: سحرگاه، پیش از صبح) (تگ: دویدن) (بر اثر: دنبال) ← اثر: رد پا
۴. گزینه ۳ درست است.  
در این گروه کلمه، املای «بر دمیدن و برخاستن»، غلط آمدن است.
۵. گزینه ۴ درست است.  
مرهم و التیام بخش - غو و نعره کشیدن - رخصت و اذن دادن - اهتراز و افراشته - رأفت و شفقت - صغیر و آواز
۶. گزینه ۳ درست است.  
(آن سوی مه: داریوش عابدی) (هبوط در کویر: علی شریعتی) (بی‌بال پریدن: قیصر امین‌پور) نگارش «۱»
۷. گزینه ۲ درست است.  
(سه دیدار: نادر ابراهیمی) (شلوارهای وصله‌دار: رسول پرویزی) (روضه خلد: مجد خوافی) فارسی «۲»
۸. گزینه ۱ درست است.  
(سو و شون: سیمین دانشور) (کوه مرا صدا زد: محمدرضا بایرامی) (بهارستان: جامی) (سه‌تار: آل احمد) نگارش «۲»
۹. گزینه ۳ درست است.  
قالب شعر «رباعی» است. ص ۸۷ فارسی «۲»
۱۰. گزینه ۴ درست است.  
در همه ابیات آرایه «پارادوکس» وجود دارد. در بیت «۴» آرایه تضاد یافت می‌شود.
۱۱. گزینه ۲ درست است.  
(نقد و نسیه: تضاد) (باغ جهان: تشبیه) (سرو روان: استعاره) (طوبا و نعیم: مجاز از بهشت)
۱۲. گزینه ۱ درست است.  
(قلب در مصراع اول: ایهام) (قلب در مصراع اول و دوم ← جناس همسان) (دوستان و دشمنان: تضاد)
۱۳. گزینه ۳ درست است.  
متن از کتاب اتاق آبی اثر سهراب سپهری انتخاب شده است. (ص ۳۰ نگارش ۱)
۱۴. گزینه ۲ درست است.  
گزینه ۱ (آقا: منادا) (گزینه ۳) آقا: منادا (گزینه ۴) آقا: متمم
۱۵. گزینه ۱ درست است.  
(داد: متمم) (گیتی: مفعول) (زیردستان: مضاف‌الیه)
۱۶. گزینه ۴ درست است.  
(اشک: ص، م، ص، ص) (همه: ص، م، ص، م)
۱۷. گزینه ۱ درست است.  
گزینه ۲) جان گداخت که کار دل تمام شود و نشد گزینه ۳) پیام داد که با رندان خواهم نشست.  
گزینه ۴) بی دلیل راه قدم به کوی عشق منه.
۱۸. گزینه ۲ درست است.  
«را» در گزینه‌های «۱، ۳، ۴» مفعولی است، در گزینه «۲» حرف اضافه است. ص ۱۱۶. فارسی «۱»
۱۹. گزینه ۳ درست است.  
مفهوم ابیات سؤال: پرهیز از تکرار و پرحرفی. همین مفهوم از بیت «۳» دریافت می‌شود.
۲۰. گزینه ۴ درست است.  
مفهوم بیت ۴: مافقط از تو «معشوق» خواهان عشق و محبت هستیم و سیری ناپذیریم.
۲۱. گزینه ۳ درست است.  
معنی سؤال «از کوزه همان برون تراود که در اوست. همین مفهوم از بیت «۳» دریافت می‌شود.
۲۲. گزینه ۴ درست است.  
در ابیات «۱، ۲ و ۳» شاعر به راه پر خون عشق (فنا) اشاره دارد؛ اما بیت «۴» مفهومی متفاوت دارد.
۲۳. گزینه ۲ درست است.  
معنی بیت «۲»: اگر روزگار مانند گرگی به گله‌ای حمله کند، میش کسی را می‌برد که از همه فقیرتر باشد. معادل ضرب‌المثل مذکور است.
۲۴. گزینه ۱ درست است.  
مفهوم بیت «۱»: مردانگی و بزرگی واقعی، مبارزه با نفس است. همین مفهوم از بیت «۱» دریافت می‌شود.
۲۵. گزینه ۴ درست است.  
معنی بیت سؤال: گله و رمه ما، از گرگ شکایتی ندارد؛ زیرا ظلم و ستم از جانب چوپان است. همین مفهوم از بیت «۴» دریافت می‌شود. (از ماست که بر ماست)

## عربی، زبان قرآن

۲۶. گزینه ۳ درست است.  
(۱) غمگین نمی‌کند (از مجزوم بودن «یحزن» معلوم می‌شود «لا» حرف نهی است نه نفی) - چه (معادل أصح برای «إن» نیست) - همه عزت (ساختار متن فارسی با عربی آن متفاوت است)  
(۲) آزرده خاطر نمی‌کند (← توضیحات گزینه ۱، غمگین نمی‌کند) - عزت («جمیعاً» در ترجمه لحاظ نشده)  
(۴) سخنان («قول» مفرد لاجمع).

۲۷. گزینه ۲ درست است.  
(۱) نباشد (معادل صحیح برای «لم يذكر» نمی باشد)  
(۳) نام الله را («اسم الله» مفعول به نیست) - ذکر نکرده اید (أولاً: «لم يذكر» للغایب است نه للمخاطبین، ثانیاً: فعل مبني للمجهول لا مبني للمعلوم)  
(۴) اسم خدا را («توضیحات گزینه ۳، نام الله را) - نیاورده اید («توضیحات گزینه ۳»)
۲۸. گزینه ۱ درست است.  
(۲) مصیبت نادانی ... (ساختار متن فارسی با عربی آن متفاوت است)  
(۳) بدون کتاب است («دون الكتاب» صفت برای انسان نیست) - بلا (معادل أذق برای «مصیبة» نیست) - نجات نمی یابد (معادل صحیح برای «لن ینقذ» که معادل مستقبل فارسی است نمی باشد)  
(۴) رنج (معادل صحیح برای «مصیبة» نیست) - نجات نیافته است («لاینقذ» فعل مضارع لا ماضی)
۲۹. گزینه ۲ درست است.  
(۱) شخص (معادل أذق برای «انسان» نیست) - مأیوس نخواهد شد («لا یسمح» معادل مستقبل فارسی نیست)  
(۳) فرد («توضیحات گزینه ۱، شخص) - اجازه نداده است («لا یسمح» مضارع لا ماضی) - نا امید نخواهد شد («توضیحات گزینه ۱»)  
(۴) غلبه کردن ... اجازه نمی دهد (ساختار متن فارسی با عربی آن متفاوت است) - شکست را نمی پذیرد (معادل صحیح برای «لایقنط» نیست).
۳۰. گزینه ۱ درست است.  
(۲) اتفاق مؤمن ... روزیش داده (ساختار متن فارسی با عربی آن متفاوت است) - می آید («سلیاتی» معادل مستقبل فارسی است)  
(۳) خداوند به مؤمن («مؤمن» فاعل است نه «خداوند») - دانسته است («یعلم» مضارع لاماضی) - می آید («توضیحات گزینه ۲»)  
(۴) اتفاق کرد («یتفق» مضارع لاماضی)
۳۱. گزینه ۴ درست است.  
(۱) یاور ناتوان است (معادل صحیح برای فعل «یعین الضعیف» نیست) - سعی ... برقرار کند (ساختار متن فارسی با عربی آن متفاوت است)  
(۲) در حقیقت مسلمان کسی است (ساختار متن فارسی با عربی آن متفاوت است) - روزگارهای سخت (معادل صحیح برای «شدائد الذهر» نیست) - مردمان (معادل أذق برای «الشعوب» نیست)  
(۳) کسی مسلمان حقیقی است («توضیحات گزینه ۲، در حقیقت) - همواره (چنین قیدی در متن عربی وجود ندارد) - برقرار نماید («استقرار» اسم لافعل)
۳۲. گزینه ۲ درست است.  
(۱) از (معادل صحیح برای «فی» نمی باشد) - نمی توانست (معادل صحیح برای «لم یستطع» نیست).  
(۳) نتوانسته بود («توضیحات گزینه ۱، نمی توانست) - با وجود اینکه (معادل چنین عبارتی در عربی وجود ندارد) - سرانجام (معادل أذق برای «حتی» نیست).  
(۴) علی رغم ... قدم بردار (ساختار متن فارسی با عربی آن متفاوت است) - بعد از تلاش ... توانست (ساختار متن فارسی با عربی آن متفاوت است).
۳۳. گزینه ۳ درست است.  
(۱) کسانی که ... خواهند آورد (ساختار متن فارسی با عربی آن متفاوت است).  
(۲) آنان که ... به دست می آورند («توضیحات گزینه ۱، کسانی که ...)  
(۴) از طلوع ... بیرون می آیند («توضیحات گزینه ۱، کسانی که ...)
۳۴. گزینه ۳ درست است.  
(۱) فرزندان را (ضمیر اضافی در ترجمه لحاظ نشده) - به اخلاق نیکو (أولاً: «هم» در ترجمه لحاظ نشده، ثانیاً: معادل صحیح برای «الفضائل الأخلاقية» نیست)  
(۲) دور کردن ... بود (ساختار متن فارسی با عربی آن متفاوت است).  
(۴) قصد پدر و مادر این بود (ساختار متن فارسی با عربی آن متفاوت است).
۳۵. گزینه ۱ درست است.  
(۲) خواسته او این است (ساختار متن فارسی با عربی آن متفاوت است) ضررش به تو می رسد (ساختار متن فارسی با عربی آن متفاوت است).  
(۳) چیزی را که ندانسته دآوری می کند (ساختار متن فارسی با عربی آن متفاوت است)  
(۴) پناه بردن من (أولاً «أعوذ» فعل لا اسم، ثانیاً: «هك» در ترجمه لحاظ نشده) - قلبم (ضمیر اضافی در متن عربی وجود ندارد).
۳۶. گزینه ۴ درست است.  
(۱) آمنا («ایمان آوردیم» للمتکلم مع الغیر لا للغائبین) - سلّمنا (معادل صحیح برای «اسلام آوردیم» نیست).  
(۲) قالّا (بقية افعال متن برای جمع است نه مثنی) - ما آمنا («ایمان نیاورده اید» للمخاطبین لا للمتکلم مع الغیر) - سلّمنا («توضیحات گزینه ۱»)  
(۳) قلتم («گفتند» للغائبین لا للمخاطبین) - آمنا («توضیحات گزینه ۱»)
۳۷. گزینه ۳ درست است.  
(۱) وجدّت برنامه‌ای صحیح برای «برنامه‌ای دارم» نیست) - یساعدنّی («کمک کرده است» ماضی لا مضارع) - تعلیم (معادل صحیح برای «آموزتن» نیست).  
(۲) وجدّت برنامه‌ای («توضیحات گزینه ۱»)  
(۴) یساعدنّی («توضیحات گزینه ۱» - تعلیم) («توضیحات گزینه ۱»)
۳۸. گزینه ۴ درست است.  
(معروفة (ص: معروفة) خبر أصبح و منصوب - العالم (ص: العالم).
۳۹. گزینه ۲ درست است.  
(ساکتة (ص: ساکتة) خبر كان و منصوب - كلمة (ص: كلمة) مفعول به و منصوب
۴۰. گزینه ۳ درست است.  
(۱) معرفة، علم (ص: معرف بآل).  
(۲) نائب فاعل و مرفوع (ص: مفعول و منصوب)  
(۴) لازم (ص: متعدّد) - مجهول أو ... (ص: معلوم أو مبني للمعلوم)
۴۱. گزینه ۱ درست است.  
(۲) فاعله «الأصدقاء» (ص: فاعله ضمير الواو)  
(۳) مجرد ثلاثی (ص: مزید ثلاثی)  
(۴) مفردة: صادق (ص: مفردة: صديق)

۴۲. گزینه ۴ درست است.  
(۱) معرفة، علم (ص: نكرة)  
(۲) للمتکلم مع الغير (ص: للمتکلم وحده)  
(۳) مذکر (ص: مؤنث)  
گزینه ۲ درست است.  
این وصف مربوط به «طنان» است نه «زقزاق».
۴۳. گزینه ۲ درست است.  
با توجه به معنی متن (دروغ در لغزش‌های زبان و همه جای چهره ظاهر می‌شود) گزینه ۲ نامناسب است.
۴۴. گزینه ۳ درست است.  
با توجه به معنی متن (با مردم درباره همه آنچه که شنیده‌ای سخن مگو) گزینه ۳ نامناسب است.
۴۵. گزینه ۱ درست است.  
در این گزینه مترادف وجود ندارد، اما در بقیه گزینه‌ها به ترتیب «یعین و یساعد، یدری و یعلم، أراد و طلب» مترادف هستند.
۴۶. گزینه ۴ درست است.  
در این گزینه «الیونسکو، الإمام، قابوس» از اسم‌های علم هستند، اما در بقیه گزینه‌ها «سیبویه، کوروش، شیراز، علی، المشهد» اسم‌های علم هستند.
۴۷. گزینه ۳ درست است.  
در این گزینه «قیم، یساعدنی، الصعبة» صفت هستند، اما در بقیه گزینه‌ها چنین نیست.
۴۸. گزینه ۲ درست است.  
(۱) یسمعون (ص: یسمعون)  
(۳) مخضرة (ص: مخضرة)  
(۴) محترمون (ص: محترمین)  
گزینه ۳ درست است.
۴۹. گزینه ۳ درست است.  
در این گزینه «صبر و حصل» چون فعل ماضی هستند مجزوم نمی‌شوند (ص: صبر، حصل)

## دین و زندگی

۵۱. گزینه ۳ درست است.  
پاسخ صحیح به این نیازهای اساسی است که سعادت انسان را تضمین می‌کند و برخی از این نیازها عبارت‌اند از: ۱- شناخت هدف زندگی ۲- درک آینده خویش (ص ۵) - ... اگر هدف حقیقی خود را شناسد یا در شناخت آن دچار خطا شود ... چنین کسی در حقیقت سرمایه وجودی خود را از دست داده است. (ص ۵) (پایه یازدهم)
۵۲. گزینه ۳ درست است.  
اگر «هرجیت دینی» ادامه نیابد ... مردم با وظایف خود آشنا نمی‌گردند و نمی‌توانند به آن عمل نمایند. (ص ۱۶۱) بنی‌امیه فقط هنگامی تسلیم شدند که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله شهر مکه را فتح کرد (ص ۱۰۵) (پایه یازدهم)
۵۳. گزینه ۱ درست است.  
فطرت مشترک، منشأ دین واحد (ص ۱۶) - در این برنامه از انسان خواسته می‌شود تا با اندیشه در خود و جهان هستی به ایمان قلبی دست یابد. (ص ۱۶) (پایه یازدهم)
۵۴. گزینه ۴ درست است.  
عصر غیبت عصر دودلی‌ها و شک و تردیدهاست (ص ۱۵۰) - امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید «در آن هنگام زمین ذخایر خود را آشکار می‌کند و برکات خود را ظاهر می‌سازد. (ص ۱۵۴) (پایه یازدهم)
۵۵. گزینه ۴ درست است.  
در کنار قوانین ثابت و متغیر، اسلام برای حاکم نظام اسلامی اختیارات ویژه‌ای در نظر گرفته است (ص ۲۷) - هر یک از پیامبران این دین الهی را در خور فهم و اندیشه انسان‌های دوران خود بیان کرده‌اند. (ص ۲۹) (پایه یازدهم)
۵۶. گزینه ۴ درست است.  
خداوند نعمت هدایت را با وجود امامان تمام و کامل گردانید. (ص ۱۴۹) - از ضرورت تشکیل حکومت اسلامی چند موضوع منشعب می‌گردد: الف) ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام ب) ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت ج) ضرورت حفظ استقلال جامعه اسلامی (پایه یازدهم)
۵۷. گزینه ۳ درست است.  
قرآن کریم از زبان حضرت عیسی علیه‌السلام می‌فرماید: آئی قد ... (ص ۳۷) ... شیرینی بیان و رسایی تعبیرات با وجود اختصار سبب شده بود که سران مشرکان مردم را از شنیدن قرآن منع کنند. (ص ۴۰) (پایه یازدهم)
۵۸. گزینه ۲ درست است.  
تنظیم خرج و هزینه خود و دوری از بی‌برنامه بودن از نشانه‌های بلوغ عقلی است. (ص ۲۰۹) - به‌همین دلیل پیشوایان ما همواره دختران و پسران را به ازدواج تشویق و از پدران و مادران با تأخیر ازدواج خواسته‌اند ... فرزندان خود را به گناه نکشاند و جامعه را گرفتار آسیب نسازند. (ص ۲۰۹) (پایه یازدهم)
۵۹. گزینه ۱ درست است.  
علی ابن ابی‌طالب (ع) که در آن زمان نوجوانی پیش نبود برخاست و گفت: من یار و یاور تو خواهم بود یا رسول خدا (ص ۷۸) - آیه در روز غدیر: خداوند تو را از مردمان حفظ می‌کند. (ص ۸۳) (پایه یازدهم)
۶۰. گزینه ۳ درست است.  
اگر پیامبری در تعلیم و تبیین دین و وحی الهی معصوم نباشد امکان انحراف در تعلیم الهی پیدا می‌شود. (ص ۵۸) - گاه نزدیک بود از شدت غصه و اندوه فراوان از پا درآید که خداوند به او فرمود: شاید که جانت را از شدت اندوه از دست بدهی الا یكون مؤمنین: از اینکه ایمان نمی‌آورند (ص ۶۷) (پایه یازدهم)
۶۱. گزینه ۱ درست است.  
پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: اقوام و ملل پیشین بدین سبب دچار سقوط شدند که در اجرای عدالت تبعیض روا می‌داشتند. (ص ۶۶) - کسانی که به ظاهر خود را مسلمان می‌نامند ولی با دشمنان اسلام دوستی می‌ورزند به‌طوری‌که باعث می‌گردند مردم عادی به‌تدریج با دشمنان واقعی اسلام دوستی می‌کنند. (ص ۷۳) (پایه یازدهم)

۶۲. گزینه ۲ درست است.  
جابر گوید: در کنار خانه خدا با رسول خدا (ص) بودیم و ایشان در مورد علی علیه السلام فرمود: این مرد و شیعیان او رستگارانند و این آیه مبارکه نازل شد: *إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ... (ص ۹۲) - کلام امیرالمؤمنین (ع): به خدا سوگند این مطلب قلب انسان را به درد می آورد که آن ها در مسیر باطل خود چنین متحدند. (ص ۱۰۶) (پایه یازدهم)*
۶۳. گزینه ۱ درست است.  
همچنین تعلیمات گران قدر ائمه اطهار (ع) ذخیره بزرگی از علم و دانش دین برای آیندگان پدید آورد (ص ۱۲۰) - علی (ع) فرمود: به خدا سوگند بنی امیه چنان به ستمگری ... (ص ۱۰۶) (پایه یازدهم)
۶۴. گزینه ۲ درست است.  
آدمی در این عالم برای کاری آمده و هیچ کس بیهوده آفریده نشده کسانی که فقط دنیا را می خواهند و می گویند خداوند در دنیا به ما نیکی عطا کن ولی در آخرت بهره ای ندارند. (ص ۱۷) (پایه دهم)
۶۵. گزینه ۳ درست است.  
پروردگار به ما نیروی عقل عطا کرده که حقایق را در می یابیم و از جهل و نادانی دور می شویم. (ص ۹۲) (پایه دهم)
۶۶. گزینه ۴ درست است.  
هر کس در درون خود می یابد یک محور ثابت دارد که به پشتوانه آن می گوید: گذشته آن گونه بودم و اکنون این گونه هستم. (ص ۳۹) (پایه دهم)
۶۷. گزینه ۴ درست است.  
دریاها با آن همه وسعت و عظمت به هم متصل می شوند و از درون آن ها آتش زبانه می کشد. (ص ۷۹) سرنوشت انسان ها براساس اعمال آنان در دنیا تعیین می شود و لازم است در این دنیا در مسیری باشیم که موفقیت آن حتمی است. (ص ۱۰۲) (پایه دهم)
۶۸. گزینه ۳ درست است.  
از نشانه های وجود ارتباط میان عالم برزخ و دنیا دریافت خیرات بازماندگان است. (ص ۷۲) - این مکالمه و طرف خطاب قرار دادن دلیلی بر وجود شعور و آگاهی در برزخ است. (ص ۷۰) (پایه دهم)
۶۹. گزینه ۲ درست است.  
افراد بدکار ... ای کاش همراه و هم مسیر با پیامبر می شدیم. (ص ۸۲) - فرشتگان الهی که تمام اعمال را ضبط می نمایند می دانند آنچه را که انجام می دهید. (ص ۸۱) (پایه دهم)
۷۰. گزینه ۱ درست است.  
یکی از نیازهای انسان نیاز به مقبولیت در جمع خانواده همسالان و جامعه است. و هر کس در جامعه تلاش می کند در هر جایگاهی که قرار دارد برای خود مقبولیت کسب کند - (ص ۱۵۰) (پایه دهم)
۷۱. گزینه ۱ درست است.  
جهنمیان پیش از این در دنیا مست و مغرور نعمت بودند و بر گناهان بزرگ اصرار می ورزیدند. (ص ۹۲) (پایه دهم)
۷۲. گزینه ۲ درست است.  
ادار و مدفوع هر حیوان حرام گوشت که خون جهنده دارد نجس است نه حلال گوشت. (ص ۱۳۸) (پایه دهم)
۷۳. گزینه ۳ درست است.  
من آمن بالله و اليوم الآخر و عمل صالحاً فلا خوف علیهم و لا هم یحزنون (ص ۴۸) (پایه دهم)
۷۴. گزینه ۴ درست است.  
حضرت علی علیه السلام می فرماید: خداوند تو با آنکه به تو بیشتر عشق می ورزند بیش از دیگران انس می گیری. (ص ۱۱۵) خداوند آینده ای را می بیند که ما نمی بینیم و به مصلحت هایی توجه دارد که ما درک نمی کنیم (ص ۱۱۵) (پایه دهم)
۷۵. گزینه ۲ درست است.  
ای پیامبر: به زنان و دخترانت و به زنان مؤمنان بگو پوشش های خود را به خود نزدیک تر سازند. این برای آنکه .... و مورد آزار قرار نگیرند بهتر است. (ص ۱۶۰) (پایه دهم)

### فرهنگ و معارف اقلیت های دینی

۵۱. گزینه ۳ درست است.  
جهان موجودات غیرمادی که نهان از حواس ظاهری انسان هستند ماورای طبیعت نامیده می شود. مانند: ملائکه و ...
۵۲. گزینه ۳ درست است.  
طبیعت محتاج علت است استنباط می گردد.
۵۳. گزینه ۱ درست است.  
هر چیزی از آن جهت که پدیده است نیازمند علت است و اگر چیزی پدیده نباشد بی نیاز از علت است.
۵۴. گزینه ۴ درست است.  
کنجکاوی و حس علت یابی صورت می گیرد.
۵۵. گزینه ۴ درست است.  
عامل اصلی رویگردانی انسان از وجود خداوند یکتا و خالق جهان گریز از عقل است.
۵۶. گزینه ۴ درست است.  
به وجود آمدن ایدئولوژی های رنگارنگ و فراهم نمودن امکان رسیدن به نان و نوا برای بیانگر ضعف و ناتوانی فکری است.
۵۷. گزینه ۳ درست است.  
عنان اختیار را یکباره به دست پروردگار و خالق خویش سپردن عبادت و بندگی نامیده می شود.
۵۸. گزینه ۲ درست است.  
هنگامی که انسان هرگونه هدف و مقصدی غیرخدایی را از زندگی خود طرد می نماید در اصل توحید عملی را پذیرفته است.
۵۹. گزینه ۱ درست است.  
شرک نقطه مقابل توحید است و به نظری و عملی تقسیم می شود.
۶۰. گزینه ۳ درست است.  
بت اعظمی که سرچشمه شرک پنهان است خود انسان می باشد که عاقل ترین افراد نیز از دیدنش ناتوان هستند.
۶۱. گزینه ۱ درست است.  
با قضاوت سطحی و شتابزده ارتباط مفهومی دارد.

۶۲. گزینه ۲ درست است.  
اگر وجود جانوری ظاهراً مضر به حال انسان باشد آفرینش آن موجود عین عدل و رحمت است.
۶۳. گزینه ۱ درست است.  
به گواهی تاریخ قهرمانان عالم توحید توانسته‌اند در مسیر حرکت تاریخ جهش‌هایی در جهت کمال ایجاد نمایند.
۶۴. گزینه ۲ درست است.  
توحید نه تنها یک ایمان و اعتقاد بلکه یک راه است و پیشوایان دینی ایمان را اعتقاد به دل معرفی فرموده‌اند.
۶۵. گزینه ۳ درست است.  
قیافه جهان با اتکاء به مبدأ و معاد برای انسان قابل دگرگونی است.
۶۶. گزینه ۴ درست است.  
تربیت‌کنندگی و پرورش‌دهندگی جهان و جهانیان مبین صفت ربوبیت خداوند است.
۶۷. گزینه ۴ درست است.  
حرکت همه موجودات به‌سوی هدف و مقصد معین در اثر نیروی شگفت‌انگیز الهامات غریزی در حیوانات است.
۶۸. گزینه ۳ درست است.  
وقتی ماتریالیست‌ها پاسخ می‌دهند که هستی ماده از خود او است به‌وجود واجب‌الوجود اذعان دارند.
۶۹. گزینه ۲ درست است.  
مسائلی که عقل و علم انسان از درک و دریافت آن‌ها عاجز نیست ولی محتاج گذشت زمان و پیشرفت تدریجی نیروی تفکر و امکانات فنی است از آن «نقص نسبی دانش بشری» یاد می‌شود.
۷۰. گزینه ۱ درست است.  
آمیختگی دو بعد ملکوتی و مادی در وجود انسان راه هدایت و رشد را بسیار ظریف و باریک می‌سازد.
۷۱. گزینه ۱ درست است.  
انسان در طول زندگی از شرافت و کرامت ذاتی برخوردار بوده است و برای این آفریده شده است که تنها خدای خویش را پرستش کند و فرمان او را بپذیرد.
۷۲. گزینه ۲ درست است.  
خطوط اصلی که خداوند کار عقل و علم را حرکت در درون آن مشخص کرده و قرار داده است تا نیاز انسان به‌طور کامل جواب داده شود همان وحی و نبوت می‌باشد.
۷۳. گزینه ۳ درست است.  
ترتیب دینی همه ابعاد انسان را رشد می‌دهد.
۷۴. گزینه ۴ درست است.  
برای شکوفایی استعدادها و ارزش‌های الهی باید از حد حیوانیت فراتر رفت.
۷۵. گزینه ۲ درست است.  
از ویژگی مکتب آسمانی است که حوزه گرایش آدمی را از عالم تنگ خاکی فراتر می‌برد.

## انگلیسی

### بخش اول: گرامر و لغت

۷۶. گزینه ۱ درست است.  
time اسم غیرقابل شمارش است پس از a lot of قبل از آن استفاده می‌شود.
۷۷. گزینه ۳ درست است.  
جمله با توجه به گزینه‌ها، شرطی نوع اول است که به‌ترتیب فعل جمله جواب شرط آینده ساده و فعل جمله شرط حال ساده می‌باشد.
۷۸. گزینه ۴ درست است.  
با توجه به yet و مفهوم جمله باید از زمان ماضی نقلی استفاده کرد.
۷۹. گزینه ۲ درست است.  
با توجه به مفهوم جمله باید در قسمت اول از زمان ماضی نقلی استفاده کرد و در قسمت دوم با توجه به last year از فعل گذشته ساده استفاده کنیم.
۸۰. گزینه ۲ درست است.  
با توجه به اینکه قیود تکرار قبل از فعل اصلی قرار می‌گیرد گزینه ۲ درست است.
۸۱. گزینه ۱ درست است.  
ترجمه: تحقیق نشان می‌دهد که الگوی ارتباطات مردمی از کشوری به کشوری فرق می‌کند.  
(۱) تغییر کردن (۲) تصور کردن (۳) حرکت دادن (۴) شروع کردن
۸۲. گزینه ۴ درست است.  
ترجمه: تعجب‌آور نیست که آفریقایی‌ها ممکن است انگلیسی را به عنوان یکی از زبان‌های قاره خود در نظر بگیرند.  
(۱) ملیت (۲) فرهنگ (۳) کشور (۴) قاره
۸۳. گزینه ۳ درست است.  
ترجمه: فیلمی که دیشب نگاه کردم سرگرم‌کننده‌ترین فیلمی بود که در تمام زندگی‌ام دیده‌ام.  
(۱) خوشیخت (۲) بومی (۳) سرگرم‌کننده (۴) متنوع
۸۴. گزینه ۳ درست است.  
ترجمه: او ندرتاً مریض می‌شود، و اکنون که مریض شده سخت است که در رختخواب استراحت کند.  
(۱) ممکن (۲) از روی نارحتی (۳) ندرتاً (۴) مطمئناً
۸۵. گزینه ۴ درست است.  
ترجمه: دیوید علاقمند است در اوقات بیکاری خود فوتبال بازی کند. این کار او را خوشحال می‌کند.  
(۱) متعجب شدن (۲) کسل شدن (۳) گیج شدن (۴) علاقمند بودن
۸۶. گزینه ۲ درست است.  
ترجمه: من انرژی زیادی روی پروژه گذاشتم و آن برایم هیچ سودی نداشت.  
(۱) ارزش (۲) انرژی (۳) احساس (۴) اطلاعات

۸۷. گزینه ۱ درست است.  
ترجمه: نمی توانم به شما بگویم چقدر از کمک شما قدردانی می کنم.  
(۱) قدردانی کردن (۲) توضیح دادن (۳) حمایت کردن (۴) پیش بینی کردن

### بخش دوم: Cloze Test

۸۸. گزینه ۱ درست است.  
ترجمه: ونسا معمولاً فقیر بود، اما برادرش همیشه به او پول می داد.  
(۱) کمک کردن (۲) نجات دادن (۳) کنترل کردن (۴) جستجو کردن
۸۹. گزینه ۳ درست است.  
ترجمه: ونسا همیشه در نقاشی خوب بود، اما او شغل های مختلف زیادی داشت.  
(۱) مشکل (۲) جدید (۳) متفاوت (۴) بی نظیر
۹۰. گزینه ۲ درست است.  
با توجه اینکه در مورد گذشته صحبت می کنیم تمام افعال باید به زمان گذشته ساده باشند.
۹۱. گزینه ۴ درست است.  
با توجه اینکه قیوید تکرار بعد از فعل کمکی می آیند بهترین ترتیب کلمات در ۴ آمده است.
۹۲. گزینه ۴ درست است.  
ترجمه: او مشهور نبود و نقاشی هاش محبوب نبودند.  
(۱) دست ساز (۲) خلاقانه (۳) جدی (۴) محبوب

### بخش سوم: درک مطلب

۹۳. گزینه ۲ درست است.  
ترجمه: بهترین عنوان برای این متن ..... است.  
(۱) روش هایی برای زندگی بهتر (۲) آینده آب و هوای دنیا (۳) تحقیق در مورد دما (۴) روش پیش بینی آب و هوا
۹۴. گزینه ۳ درست است.  
ترجمه: طبق متن، زمین .....  
(۱) پر از انسان های بی خانمان می شود (۲) آینده آب و هوای دنیا (۳) گرم تر و خشک تر می شود (۴) روش پیش بینی آب و هوا
۹۵. گزینه ۱ درست است.  
ترجمه: شهرهای ساحلی ناپدید می شوند زیرا .....  
(۱) یخ های قطب شمال و قطب جنوب ذوب خواهند شد (۲) دریاها پر از یخ خواهند شد (۳) مردم این شهرها را ترک می کند (۴) آب و هوا طوفانی می شود
۹۶. گزینه ۱ درست است.  
ترجمه: کلمه «extreme» در پاراگراف آخر به معنی ..... می باشد.  
(۱) بد (۲) خوب (۳) عالی (۴) ضعیف
۹۷. گزینه ۳ درست است.  
ترجمه: طبق متن، بعضی غذاها مربوط به کشورهای دیگر ممکن است برای شما ..... باشند.  
(۱) مشابه (۲) جدید (۳) متفاوت (۴) مضحک
۹۸. گزینه ۴ درست است.  
ترجمه: شائو ونگ قبل از رفتن به فرانسه با ..... آشنا نبود.  
(۱) گوشت گوساله (۲) گوشت (۳) دانه (۴) محصولات لبنی
۹۹. گزینه ۲ درست است.  
ترجمه: مذهب هندو به مردم اجازه نمی دهد از ..... استفاده کنند.  
(۱) تخم مرغ (۲) گوشت گوساله (۳) مواد معدنی (۴) سبزیجات سبز
۱۰۰. گزینه ۲ درست است.  
ترجمه: ایده اصلی متن ..... است.  
(۱) مردم کشورهای مختلف کارها را به صورت متفاوتی انجام می دهند  
(۲) غذاهایی که برای شما آشنا هستند ممکن است برای خارجی ها نا آشنا باشند  
(۳) بسیاری از مردم خوردن غذاهای جدید را دوست ندارند زیرا مذهبشان به آن ها اجازه نمی دهد  
(۴) بعضی افراد روی تخم مرغ تازه مواد معدنی می ریزند تا کهنه نشود

## ریاضی و آمار

۱۰۱. گزینه ۳ درست است.  
$$(n+1)^3 + n^3 = (n+1+n)((n+1)^2 + n^2 - n(n+1)) = (2n+1)(n^2 + 2n+1 + n^2 - n^2 - n) =$$
$$(2+1)(n^2 + n+1) = (2n+1)(n(n+1)+1)$$
  
۱ و ۲n که یک عدد فرد است و  $n(n+1)$  نیز زوج است پس  $n(n+1)+1$  عددی فرد است در نتیجه عدد مذکور عددی فرد است.

۱۰۲. گزینه ۴ درست است.

$$37^2 - 1024 = 37^2 - 32^2 = (37 - 32)(37 + 32) = 5 \times 69 = 345$$

۱۰۳. گزینه ۱ درست است.

$$\frac{b^2x^2 - ab^2x}{a^2b^2x^2 - a^2b^2x} = \frac{b^2x^2(x-a)}{a^2b^2x(x-a)} = \frac{x^2}{a^2} \Rightarrow \frac{x}{a}$$

۱۰۴. گزینه ۴ درست است.

$$3x^2 + 15x = 0 \Rightarrow x^2 + 5x = 0 \Rightarrow x^2 + 5x + \frac{25}{4} = \frac{25}{4}$$

$$\left(x + \frac{5}{2}\right)^2 = \frac{25}{4} \quad a = \frac{5}{2}, \quad b = \frac{25}{4}$$

$$a + b = \frac{35}{4}$$

۱۰۵. گزینه ۴ درست است.

یک ریشه را  $x_1$  و ریشه دیگر را  $2x_1$  در نظر می‌گیریم پس داریم:

$$(x - x_1)(x - 2x_1) = 0$$

$$x - 3x_1x + 2x_1^2 = 0$$

$$c = 2x_1^2, \quad b = -3x_1, \quad \frac{c}{b} = \frac{2x_1^2}{-3x_1} = -\frac{2}{3}x_1 = \frac{2}{3}$$

$$x_1 = -1, \quad x_2 = -2$$

۱۰۶. گزینه ۱ درست است.

کارگر اول روزانه  $\frac{1}{36}$  کار را انجام می‌دهد پس در ۲۰ روز  $\frac{20}{9}$  کار را انجام داده پس تمام را در

$$\frac{20}{9} = 4\frac{4}{9} \text{ انجام می‌دهد.}$$

۱۰۷. گزینه ۲ درست است.

۱۰۸. گزینه ۲ درست است.

$$2m(a+b) + 2h + f(2) = 2(ma+h+mb+h) = 2m(a+b) + 4h$$

$$f(2) = 2h \quad 2m+h = 2h \Rightarrow m = \frac{h}{2}$$

$$f(-1) = -m+h = 1 \quad -\frac{h}{2} + h = \frac{h}{2} = 1 \Rightarrow h = 2, \quad m = 1$$

۱۰۹. گزینه ۳ درست است.

چون نمودار از مبدأ عبور می‌کند پس  $c = 0$  می‌باشد طول راس سهمی  $x = -\frac{b}{2a} = -\frac{b}{2}$  و عرض آن

$$y = \frac{b^2}{4} - \frac{b^2}{4} = -\frac{b^2}{4} = -1, \quad b^2 = 4, \quad b = \pm 2$$

و چون ریشه‌های معادله  $x^2 + bx + c$  صفر و  $-2$  است پس  $b = 2$  می‌باشد.

۱۱۰. گزینه ۳ درست است.

$$\frac{18a+38}{20} = a \Rightarrow a = 19$$

$$\sum_{i=1}^{18} (x_i - a) = A \quad b^2 = \frac{A}{18} = \frac{18+A}{20} \quad 20A = 18 \times 18 + 18A$$

$$b = \sqrt{\frac{A}{18}} = \sqrt{\frac{18 \times 4}{18}} = 2$$

۱۱۱. گزینه ۱ درست است.

۱۱۲. گزینه ۴ درست است.

$$[2x-1]=5 \Rightarrow 5 \leq 2x-1 < 6 \Rightarrow 3 \leq x < \frac{7}{2}$$

$$-\frac{3}{2} < 2-x \leq -1 \Rightarrow [2-x] = \{-2, -1\}$$

۱۱۳. گزینه ۴ درست است.

دامنه تابع  $f$  برابر  $\{x \in \mathbb{R} \mid -1 \leq x < 2\}$  و چون ۲ در این دامنه قرار ندارد پس  $f(2)$  موجود نیست و مقدار  $(f+g)(2)$  موجود نمی‌باشد.

۱۱۴. گزینه ۲ درست است.

مقدار این متغیر در زمان  $t=15$  برابر میانگین مقدار آن در زمان‌های  $t=13$  و  $t=17$  می‌باشد پس مقدار برابر است با  $\frac{7+5}{2}=6$ 

۱۱۵. گزینه ۲ درست است.

$$\text{میانگین زمان} = \frac{5+9+13+17}{4} = 11$$

$$\text{میانگین مقادیر متغیر} = \frac{8+10+7+5}{4} = 7.5$$

خط گذرنده از  $(5, 8)$  و نقطه میانگین

$$y-8 = \frac{8-7.5}{5-11}(x-5)$$

$$y = 8 - \frac{1}{4}(x-5)$$

$$y = 8 - \frac{1}{4}(4-5) = 8.25$$

## اقتصاد

۱۱۶. گزینه ۲ درست است.

اگر انسان در نیازهای مادی و حیوانی خود متوقف شود، کمال جویی او به نوعی سیری ناپذیری تبدیل می‌شود؛ مثل انسان تشنه‌ای که تشنگی خود را با آب دریا برطرف کند که در این صورت تشنه‌تر خواهد شد.

۱۱۷. گزینه ۴ درست است.

الف) گاهی از متخصصان به عنوان سرمایه انسانی یاد می‌شود.

ب) سرمایه مالی به‌طور مستقیم در تولید نقش ندارد بلکه با تبدیل به عوامل تولید دیگر، به تولید کمک می‌کند.

ج) در سازمان‌ها و شرکت‌های تعاونی و سهامی، سازماندهی تولید به‌صورت مشارکتی است.

۱۱۸. گزینه ۱ درست است.

اگر شیب منحنی تقاضا کم باشد، یعنی عکس‌العمل مصرف‌کننده در برابر قیمت زیاد است که اصطلاحاً می‌گوییم کشش قیمتی تقاضا زیاد است که به آن کالای تجملی می‌گوییم.

۱۱۹. گزینه ۳ درست است.

اقتصاد دانان سال معینی را به عنوان سال پایه در نظر می‌گیرند و ارزش تولیدات هر سال را بر حسب قیمت کالاها و خدمات در سال پایه (نه سال جاری) محاسبه می‌کنند؛ بدین ترتیب اثر تغییرات قیمت در محاسبه تولید کل از بین می‌رود و تغییرات فقط نشان دهنده تغییر میزان تولید کالاها و خدمات خواهد بود.

۱۲۰. گزینه ۲ درست است.

حجم پول موجود در کشور نقدینگی آن جامعه به‌شمار می‌رود.

شبه پول + پول = حجم کل پول موجود در کشور (نقدینگی)

$$\text{میزان مشکوکات} \rightarrow \text{واحد } 1004 = 3012 \times \frac{1}{3}$$

(مسکوکات + اسکناس) - نقدینگی = شبه پول

$$9263 - (1004 + 3012) = 5247$$

۱۲۱. گزینه ۴ درست است.

طبق قانون عملیات بانکی بدون ربا، بانک‌ها علاوه بر درآمدزایی از طریق سرمایه‌گذاری مستقیم در طرح‌های تولید و عمرانی، تحت تیاژه عقد اسلامی مجاز می‌توانند به اشخاص تسهیلات مالی اعطا کنند و از این طریق به‌طور غیرمستقیم در سرمایه‌گذاری‌ها شرکت کنند.

۱۲۲. گزینه ۱ درست است.

برای فروش سهام در بازار بورس، فرد باید به کارگزار مراجعه و قیمت موردنظر خود را برای فروش تعیین کند تا کارگزار از سوی فروشنده اقدام کند.

۱۲۳. گزینه ۳ درست است.

اقتصاددانان برای مقایسه بهتر کشورها و روند تغییرات آن‌ها، علاوه بر شاخص‌های توسعه به شاخص‌های دیگر نیز توجه دارند؛ به عبارت دیگر گاهش شاخص‌های رشد و توسعه به اندازه کافی وضعیت هر کشور را معرفی نمی‌کند.

۱۲۴. گزینه ۲ درست است.

فقر تهیدستی مطلق به معنای نداشتن حداقل معیشت است. در هر جامعه، افرادی که در آمد آن‌ها از سطح حداقل معیشتی معین کمتر باشد، زیر خط فقر قرار دارند.

۱۲۵. گزینه ۴ درست است.

الف) سیاست‌های تثبیت اقتصادی به سیاست‌هایی گفته می‌شود که دولت برای کاهش نوسانات متغیرهای کلان اقتصادی (مثل اشتغال، تورم و رشد) اعمال می‌کند و به دو دسته سیاست‌های پولی و مالی تقسیم می‌شود.

ب) در شرایط رکود و اقتصادی، بانک مرکزی با سیاست پولی انبساطی و یا سیاست مالی انبساطی برای کوتاه مدت مشکل را حل می‌کند.

۱۲۶. گزینه ۱ درست است.

ارقام بودجه به صورت تخمینی تعیین می‌شود و در پایان سال پس از اجرای بودجه، تفاوت ارقام پیش‌بینی شده با مخارج واقعی تحقق یافته و درآورهای واقعی وصول شده در سندی به نام تفریغ بودجه مشخص می‌شود. معمولاً تهیه و ارائه سند تفریغ بودجه به عهده دیوان محاسبات است.

۱۲۷. گزینه ۲ درست است.

$$\text{مالیات ماهانه} \rightarrow \text{ریال } 5,160,000 = 43,000,000 \times \frac{12}{100}$$

$$\text{مالیات سالیانه} \rightarrow \text{ریال } 61,920,000 = 5,160,000 \times 12$$

$$\text{مانده خالص ماهانه} \rightarrow \text{ریال } 37,840,000 = 43,000,000 - 5,160,000$$

۱۲۸. گزینه ۴ درست است.

در گذشته تحریم‌های تجاری بیش از تحریم‌های مالی رایج بود؛ اما امروز با جهانی شدن اقتصاد، روز به روز از میزان تأثیرگذاری تحریم‌های تجاری کاسته شده است.

۱۲۹. گزینه ۳ درست است.

طبق اصل ۵۰ قانون اساسی «جمهوری اسلامی، حفاظت محیط زیست که نسل امروز و نسل‌های بعد باید در آن حیات اجتماعی روبه رشدی داشته باشند، وظیفه عمومی تلقی می‌گردد. از این رو فعالیت‌های اقتصادی و غیر آن که با آلودگی محیط زیست یا تخریب غیر قابل جبران آن ملازمه پیدا کند، ممنوع است.

۱۳۰. گزینه ۱ درست است.

الف) اگر عوامل اصلی پیشرفت اقتصادی کشور به بیرون وابسته باشد، در وضعیت بحرانی مثل تحریم، دشمن عوامل اصلی پیشرفت کشور را محدود می‌کند و کشور با مشکلات بسیاری روبه‌رو می‌شود.

ب) عنوان دهه چهارم انقلاب، «عدالت و پیشرفت» است. با تأکید هوشمندانه مقام معظم رهبری از ابتدای دهه ۸۰، اقتصاد در اولویت مسائل کشور قرار گرفت.

## علوم و فنون ادبی

۱۳۱. گزینه ۱ درست است.

- ادبیات، هنر کلامی است.

معنی و مفهوم، بلاغت و فصاحت، جابه‌جا نوشته شده است.

۱۳۲. گزینه ۳ درست است.

سیک هندی تا قرن سیزدهم بود.

۱۳۳. گزینه ۴ درست است.

شاهنامه ابومنصوری، تاریخ بلعیمی، ترجمه تفسیر طبری از آثار دوره سامانیان است.

۱۳۴. گزینه ۳ درست است.

- بدایع الوقایع در ماوراء النهر نوشته شده است.

بقیه آثار از کتاب‌های دوره هندی است ولی در ایران نوشته شده است.

۱۳۵. گزینه ۱ درست است.

ترجمه تفسیر طبری - دوره سامانی

۱۳۶. گزینه ۱ درست است.

اثر عظاملک جوینی «تاریخ جهانگشا» است.

۳- این کتاب از مهم‌ترین آثار در علم عروض، قافیه، بدیع و نقد شعر است با نثری ساده و عالمانه.

۴- این کتاب، تاریخ پیامبران و تاریخ ایران تا سال ۷۳۰ هـ ق را در بر می‌گیرد.

۱۳۷. گزینه ۲ درست است.

- بیازارد - بیارد ← سجع مطرف

کمال و جمال / بوستان و دوستان / بردارید و بگذارید ← هر سه متوازی هستند.

۱۳۸. گزینه ۳ درست است.

حذف افعال به قرینه مربوط به دوره غزنویان و سلجوقیان است.

۱۳۹. گزینه ۱ درست است.

«حماسی، مدحی، غنایی» رایج‌ترین نوع شعر در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم است.

۱۴۰. گزینه ۴ درست است.

- سطح آوایی: قلمرو ادبی

- سطح بیانی: قلمرو ادبی

- جنبه عینی و ذهنی: قلمرو فکری

۱۴۱. گزینه ۲ درست است.

- ستایش خرد، از ویژگی‌های فکری سبک خراسانی است.

۱۴۲. گزینه ۱ درست است.

عبارت یاد شده مربوط به قلمرو زبانی است.

۱۴۳. گزینه ۱ درست است.

۱۴۴. گزینه ۳ درست است.

سبک عراقی از اوایل قرن هفتم سبک غالب متون ادب فارسی شد.

۱۴۵. گزینه ۳ درست است.

- گرم و شرم و نرم: سجع هستند

- می‌کنی با می‌کنی: جناس ناقص حرکتی

بیت: شاعر ... موازنه است نه ترصیع

بیت: ای مست ... واج‌آرایی مصوت «ای» دارد نه صامت «ی»

۱۴۶. گزینه ۲ درست است.

چمن مجاز از باغ و بوستان است.

۱۴۷. گزینه ۴ درست است.

بیت تشبیه ندارد.

- چشمه چشم: اضافه تشبیهی / ای گل خندان: استعاره از معشوق

- آب روان: استعاره از اشک

- ماه: استعاره از صورت معشوق / خورشیدنما: مانند خورشید /

- پرده زلف: اضافه تشبیهی / بیت تشبیه مرکب نیز دارد.

- گوهر مقصود: اضافه تشبیهی / دریا: استعاره از عشق

۱۴۸. گزینه ۱ درست است.

۱- خون: مجاز از کشتن

۲- ماه سیما: تشبیه دارد.

۳- ماه کنعانی: استعاره از جان پاک / مسند مصر: استعاره از عالم معنی

زندان: استعاره از قفس تن یا زندان دنیا

۴- باد به دست بودن: کنایه از چیزی در دست نداشتن یا همانند سلیمان باد را در اختیار داشتن

۱۴۹. گزینه ۴ درست است.

- طیران: تکرار شده است.

- مهر: ناقص حرکتی است.

- دست با دوست: افزایشی است.

- نماز و نیاز: اختلافی است.

۱۵۰. گزینه ۱ درست است.

قافیه میانی در بیت اول «نشین، نازنین و زمین» است.

۱۵۱. گزینه ۲ درست است.

با ر غ م ت می ک ش م | و ز ه م ع ا ل م خ ش م  
- U - | - U U - | - U - | U U -

۱۵۲. گزینه ۳ درست است.

- آب: ء اب ← هر دو مصوت بلند به کار رفته است.  
- ساری: س ا ر ی  
- پارک: پ ا ر ک ← «ا» مصوت بلند است.

۱۵۳. گزینه ۱ درست است.

- روز گ ا ر س | تین ک گ ه عز | ز ت د ه د گ ه | خ ا ر د ا ر د  
- - U - | - - U - | - - U - | - - U -  
فاعلاتن | فاعلاتن | فاعلاتن | فاعلاتن

۱۵۴. گزینه ۴ درست است.

- تا دل هرزه گرد ... مفتعلن مفاعلهن مفتعلن مفاعلهن  
- چو دل ... فعولن فعولن فعولن فعل  
- تو نماینده ... فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن  
- سوزد مرا ... مستفعلهن مستفعلهن مستفعلهن مستفعلهن

۱۵۵. گزینه ۴ درست است.

ب س ب ز | د ر و ن لا | ل ی ن و | ش ک ف ت  
- - U - | - - U - | - - U - | - - U -  
فعولن | فعولن | فعولن | فعولن

## تاریخ

۱۵۶. گزینه ۳ درست است.

گاه‌شماری جلالی، یکی از دقیق‌ترین، گاه‌شماری‌های جهان است و گاه‌شماری هجری خورشیدی که از سال ۱۳۰۴ ش. در ایران رسمیت یافت، براساس آن تنظیم شده است.

۱۵۷. گزینه ۲ درست است.

پس از مرگ «شی هوانگ‌تی»، چین دچار آشوب و جنگ داخلی شد و اندکی بعد «سلسله هان» روی کار آمد. جاده مشهور ابریشم که چین را از طریق ایران به اروپا متصل می‌کرد، در دوره «هان» گسترش یافت. سایر اقدامات توسط شی هوانگ‌تی صورت گرفت.

۱۵۸. گزینه ۴ درست است.

یکی دیگر از دستاوردهای صنعت فلزکاری ساکنان فلات ایران، ساخت ابزارهای مفرغی از طریق آمیختن مس با ماده قلع بود. مفرغ از طریق آمیختن مس با ماده قلع بود. مفرغ‌های لرستان، بهترین نمونه از صنعت و هنر فلزکاری ایران به‌شمار می‌رود.

۱۵۹. گزینه ۲ درست است.

یکی از اقدامات مهم و مدبرانه داریوش در زمینه توسعه راه‌های دریایی، اتصال دریای سرخ به رود نیل بود. او هنگام سفر به مصر دستور داد با حفر آبراهه‌ای، دریای سرخ به رود نیل متصل گردد تا امکان تردد کشتی‌ها میان این رود و دریا فراهم آید.

۱۶۰. گزینه ۱ درست است.

روحانیون «مادی» که «مُع» نامیده می‌شدند، برگزاری آئین‌های دینی را بر عهده داشتند. آنان بعدها که به‌تدریج دین زردشتی را پذیرفتند، تبدیل به پیشوایان دینی جامعه زردشتی شدند و نقش مهمی در آمیختن باورهای دینی کهن خود با تعالیم زردشت داشتند.

۱۶۱. گزینه ۳ درست است.

از مهم‌ترین و مشهورترین تاریخ‌های عمومی می‌توان به تاریخ طبری اشاره کرد. در عهد سامانیان ترجمه و تلخیص از تاریخ طبری با عنوان تاریخ بلعمی انجام گرفت که از کهن‌ترین تاریخ‌های عمومی به زبان فارسی شمرده می‌شود.

۱۶۲. گزینه ۴ درست است.

عبدالله آبی علاوه بر این که می‌کوشید انصار را علیه مهاجران تحریک نماید. در غزوه‌های أحد و تبوک، به همراه یارانش از سپاه جدا شد و در جنگ شرکت نکرد.

۱۶۳. گزینه ۱ درست است.

امویان که نقش مهمی در ایجاد جنگ جمل داشتند، پس از شکست در این جنگ، به معاویه در شام پیوسته و با تمام قوا از او در جنگ صفین پشتیبانی کردند.

۱۶۴. گزینه ۳ درست است.

توماس آکویناس، برجسته‌ترین فیلسوف اروپایی در سده‌های ۱۲ و ۱۳ میلادی بود که در کتاب اصول الهیات خود از برهان ارسطو پای اثبات خدا استفاده کرد. نظریات فلسفی او تا قرن‌ها به‌عنوان فلسفه رسمی کلیسای کاتولیک به شمار می‌رفت.

۱۶۵. گزینه ۲ درست است.

مهم‌ترین اقدام شاه اسماعیل صفوی، پس از نشستن بر تخت شاهی، رسمی کردن مذهب شیعه دوازده امامی بود.

## جغرافیا

۱۶۶. گزینه ۱ درست است.

دانش جغرافیا نه تنها به شناسایی بیکره طبیعی زمین می‌پردازد بلکه برای رسیدن به هدف اصلی خود که بهبود زندگی انسان است به شناسایی ویژگی‌هایی زندگی انسان مانند آداب و رسوم و ... نیز می‌پردازد.

(صفحه ۲ کتاب دهم)

۱۶۷. گزینه ۳ درست است.

بهرتر است پژوهشگر صورت مسئله را به شکل سؤالی نوشته و از ذکر عبارات خبری یا جملات کلی و نامعلوم جلوگیری کند.

(صفحه ۹ کتاب دهم)

۱۶۸. گزینه ۲ درست است.

رودکر به حوضه آبریز خلیج فارس و دریای عمان نمی‌ریزد.

(صفحه ۵۱ کتاب دهم)

۱۶۹. گزینه ۱ درست است.

خشک کردن منابع آب منطقه سیستان که ناشی از بی‌توجهی به بند تاریخی هیرمند بوده، باعث مهاجرت سیستم‌ها به سرزمین‌ها شده است.

(صفحه ۶۸ کتاب دهم)

۱۷۰. گزینه ۳ درست است.

ممکن است نقش سکونتگاه در طول زمان تغییر کند یا تکامل و توسعه یابد سایر گزینه‌ها مفهوم نادرستی را در ارتباط با نقش شهر بیان می‌کنند.

(صفحه ۸۴ کتاب دهم)

۱۷۱. گزینه ۴ درست است.

ناحیه بخشی از زمین است که ویژگی‌های جغرافیایی همگون و خاصی دارد و به سبب وحدت و همگونی نسبی عناصر طبیعی و انسانی با بخش‌های مجاور خود متفاوت است.

(صفحه ۴ کتاب یازدهم)

۱۷۲. گزینه ۳ درست است.

مایل بودن محور زمین موجب می‌شود که اشعه خورشید به مناطق استوایی عمود و نزدیک به عمود بتابد در نتیجه نواحی استوایی منبع بزرگ ذخیره گرما و سرچشمه جریان‌های دریایی آب گرم در اقیانوس‌ها هستند. سایر گزینه‌ها مفهوم نادرستی را در ارتباط با مدار استوا بیان می‌کنند.

(صفحه ۲۳ کتاب یازدهم)

۱۷۳. گزینه ۴ درست است.

با توجه به موقعیت دو کشور مصر و روسیه، زبان مردم دو کشور به‌ترتیب در خانواده زبانی آفرو آسیایی و هند و اروپایی است.

(صفحه ۷۰ کتاب یازدهم)

۱۷۴. گزینه ۲ درست است.

افزایش صدور مواد خام و اولیه سبب وابستگی اقتصادی یک کشور خواهد شد.

(صفحه ۱۰۸ کتاب یازدهم)

۱۷۵. گزینه ۲ درست است.

براساس نظریه قدرت خشکی (بری) شرق اروپا منبع بزرگ قدرت است.

(صفحه ۱۴۴ کتاب یازدهم)

## جامعه‌شناسی

۱۷۶. گزینه ۲ درست است.

بخشی از جهان انسانی است که بخش اجتماعی زندگی انسان را در بر می‌گیرد.

۱۷۷. گزینه ۴ درست است.  
فرهنگ جهانی باید روح مسئولیت و تعهد را در انسان‌ها ایجاد کند تا زمینه گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان شمول را فراهم آورد.
۱۷۸. گزینه ۳ درست است.  
جهان غرب در استعمار فرانسه، هویت فرهنگی دیگر کشورها را هدف قرار می‌دهد و اروپائیان در هجوم به قاره آمریکا، برای تأمین سلطه خود، به نسل کشی و از بین بردن ساکنان بومی پرداختند.
۱۷۹. گزینه ۳ درست است.  
قدرت سیاسی جوامع اسلامی تا قبل از استعمار، بیشتر ریشه در مناسبات قومی و قبیله‌ای داشت.
۱۸۰. گزینه ۱ درست است.  
اومانیزم، مهم‌ترین ویژگی انسان شناختی فرهنگ معاصر غرب است.
۱۸۱. گزینه ۱ درست است.  
آباء کلیسا به نام خداوند، بندگان خدا را به بندگی می‌گرفتند.
۱۸۲. گزینه ۱ درست است.  
با پیدایش قدرت‌های سکولار، دولت - ملت‌های جدید پدید آمدند.
۱۸۳. گزینه ۴ درست است.  
وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده به قدرت برتر سیاسی و نظامی کشورهای استعمارگر، موجب می‌شود تا مبادلات تجاری در سطح جهانی به گونه‌ای نامتعادل انجام شود.
۱۸۴. گزینه ۲ درست است.  
ریکاردو از اقتصاد دانان کلاسیک مخالف دخالت دولت در اقتصاد بود.
۱۸۵. گزینه ۴ درست است.  
لیبرالیسم متقدم، موانع ارزشی و هنجارهای پیشین مانند غیرقابل فروش بودن زمین را از پیش پای صاحبان ثروت برداشت.
۱۸۶. گزینه ۳ درست است.  
استعمارگر و استعمارزده
۱۸۷. گزینه ۲ درست است.  
برخی از نخبگان جهان غرب را به جست‌جوی سنت‌های قدسی و دینی واداشت.
۱۸۸. گزینه ۲ درست است.  
امنیت
۱۸۹. گزینه ۱ درست است.  
حرکت رقابت‌آمیز عالمان دینی با قاجار، حرکت اصلاحی بود.
۱۹۰. گزینه ۳ درست است.  
با اوج‌گیری جنبش عدالتخانه، منورالفکران غرب زده به آن پیوستند و در جریان بست نشینی در سفارتخانه انگلستان، نام مشروطه را برای آن برگزیدند.

### منطق

۱۹۱. گزینه ۱ درست است.  
در گزینه ۲ «تو همان اندیشه‌ای» و «تصور، تصدیق نیست»، تصدیق هستند. در گزینه ۳ تو «خورشیدی» تصدیق است و در گزینه ۴ «عدد زوج یا فرد است» و «فقط انسان شاعر است» تصدیق هستند.
۱۹۲. گزینه ۳ درست است.  
رابطه چرخ و اتومبیل تباین و رابطه ماشین و اتومبیل عموم و خصوص مطلق است. بین ابن‌سینا و فیلسوف مسلمان هیچ رابطه‌ای از نسبت‌های چهارگانه نیست زیرا ابن‌سینا یک مفهوم جزئی است. رابطه مسلمان و ایرانی عموم و خصوص من وجه است.
۱۹۳. گزینه ۲ درست است.  
سه ضلعی برای مثلث ذاتی است. چهار زاویه داشتن برای مربع عرضی است و دوبعدی نیز برای سطح ذاتی است.
۱۹۴. گزینه ۴ درست است.  
حد ناقص از جنس بعید و فصل تشکیل می‌شود و جنس بعید مثلث، مقدار است، شکل جنس قریب مثلث است.  
رسم تام نیز از جنس قریب و عرض خاص تشکیل می‌شود و عرض خاص حیوان بیمار است، رشد کننده (نامی)، فصل بعید حیوان و حساس نیز فصل قریب آن است.
۱۹۵. گزینه ۳ درست است.  
موضوع قضیه حملی یا جزئی است یا کلی، اگر جزئی باشد آن را شخصیه و اگر کلی باشد آن را محصوره می‌نامند.

۱۹۶. گزینه ۱ درست است.

در مقایسه دو قضیه از جهت موضوع و محمول آن‌ها، حالت‌های مختلفی پیش می‌آید که دو حالت از آن‌ها تضاد و تناقض است که در منطق کاربرد بیشتری دارد.

۱۹۷. گزینه ۴ درست است.

قیاس اقترانی به دو قسم حملی و شرطی تقسیم می‌شود، در قیاس اقترانی حملی هر دو مقدمه و نتیجه آن، حملی است و در قیاس اقترانی شرطی ممکن است هر دو مقدمه، شرطی باشند و یا یک مقدمه حملی و یک مقدمه شرطی باشد که نتیجه این قیاس، شرطی است.

۱۹۸. گزینه ۲ درست است.

در نتایج شکل دوم دو سالبه کلی و دو سالبه جزئی وجود دارد. در نتایج شکل سوم نیز سه موجبه جزئی و سه سالبه جزئی وجود دارد. در قیاس اقترانی حملی، شکل‌های مختلف ممکن است نتایج یکسان به بار بیاورند.

۱۹۹. گزینه ۱ درست است.

قضیه اول حملی است و صورت آن «الف ب است» می‌باشد و منبع آن تجربه است ولی قضیه دوم شرطی منفصل حقیقی است و صورت آن «الف ب یا ج است» می‌باشد و منبع آن نیز بداهت است.

۲۰۰. گزینه ۳ درست است.

در گزینه ۱، ۲ و ۴ علت مغالطه عدم تکرار حد وسط است و عیب استدلال ناشی از صورت آن است ولی در گزینه ۳ مغالطه ناشی از ماده آن است و مقدمه کبرا غلط و کاذب است.

### فلسفه

۲۰۱. گزینه ۱ درست است.

همه اقوام و ملل در امر هنر تابع کیفیت اندیشه و فرهنگ خویش هستند و تفاوت هنر در دوران اساطیر یونانی، هنر دوران مسیحیت قرون وسطی، هنر رنسانس و هنر جدید، ریشه در تحول بینش‌های فلسفی بشر داشته است.

۲۰۲. گزینه ۳ درست است.

فلسفه اولی مهم‌ترین مصداق فلسفه است که به تبیین عقلانی سراسر هستی و وجود می‌پردازد، نه به این‌که چه چیزی هستند. مثلاً سنگ یا فلز و یا گیاه و غیره.

۲۰۳. گزینه ۱ درست است.

سوفسطائیان با گسترش بحث‌های استدلالی زمینه‌ای فراهم کردند تا فن منطق مورد توجه اندیشمندان قرار گیرد و سقراط و افلاطون و ارسطو شیوه‌های استدلالی را تکامل بخشیدند و ارسطو اصول استدلال (منطق) را تنظیم و تدوین نمود.

۲۰۴. گزینه ۴ درست است.

سقراط همواره مسائل روزمره زندگی را موضوع تفکر و تأمل قرار می‌داد.

۲۰۵. گزینه ۲ درست است.

به نظر تئیتوس شناسایی معتبر همان ادراک حسی است ولی از نظر سقراط شناسایی حقیقی نمی‌تواند همان ادراک حسی باشد. در مورد محتوای بقیه گزینه‌ها سقراط و تئیتوس اتفاق نظر داشتند.

۲۰۶. گزینه ۳ درست است.

به نظر افلاطون هماهنگی از اموری است که افزایش و نقصان می‌پذیرد و اگر نفس صرفاً هماهنگی بدن باشد پس نفس یک فرد از نفس فرد دیگر بیشتر یا کمتر خواهد بود و این البته فرضی نامعقول است.

۲۰۷. گزینه ۲ درست است.

علت فاعلی: پروین، علت مادی: کش و منجوق، علت صوری: دستبند، علت غائی: شاد کردن کودکان زلزله‌زده

۲۰۸. گزینه ۱ درست است.

از نظر ارسطو در میان همه غایات، خیر و غایتی هست که ما آن را برای خودش می‌خواهیم و دیگر خیرها همگی تابع آن است. این خیر همان خوشبختی و سعادت است.

۲۰۹. گزینه ۳ درست است.

هر چند در دوره هلنیسم، یونان قدرت سیاسی خود را از دست داد ولی فرهنگ و طبعاً فلسفه یونانی نقش مهم خود را حفظ کرد و به حیات خود ادامه داد و میراث مابعدالطبیعه سه دانای بزرگ یونانی مورد استفاده متفکران و استادان فلسفه قرار می‌گرفت.

۲۱۰. گزینه ۲ درست است.

به نظر اپیکور باید عنان تمایلات جسمانی و نفسانی را در دست داشت تا آرامش روحی بتواند بر درد و رنج فائق آید. او لذت‌های حسی و جسمانی و نفسانی را کوچک می‌شمرد و بهترین لذات را لذات فکری و اتصال اندیشه با مفاهیم عالی می‌دانست.

## روان‌شناسی

۲۱۱. گزینه ۱ درست است.

روش علمی، در این روش از روش‌های تجربی استفاده می‌شود. روش‌های علمی، عینی و قابل تکرار هستند.

۲۱۲. گزینه ۲ درست است.

شناسایی و پیش‌بینی تغییرات در طول زندگی که به آن فراخنای زندگی گفته می‌شود که مورد توجه روان‌شناسان قرار گرفته است.

۲۱۳. گزینه ۴ درست است.

در هفت سال اول که یکی از مراحل رشد انسان در اسلام می‌باشد کودک باید آزاد باشد که بازی کند. باید عواطف و احساسات صحیح او را رشد داد و با رفتار خوب و گفتار پسندیده او را پرورش داد و بدون توقع اطاعت از او، سعی کرد که با عمل و گفتار صحیح از حس تقلیدش بهره گیرد.

۲۱۴. گزینه ۳ درست است.

در دوره نوجوانی تفکر فرضی، شکل می‌گیرد، به این معنا که نوجوانان فرضیه‌سازی می‌کنند و در پیش‌بینی یک موقعیت، از تفکر احتمال‌گرا بهره می‌برند.

۲۱۵. گزینه ۱ درست است.

احساس درد تحت تأثیر عوامل مختلفی همچون میزان حساسیت نقاط مختلف بدن و عوامل شخصیتی و فرهنگی است.

۲۱۶. گزینه ۲ درست است.

مهم‌ترین دلیل فراموشی اطلاعات در حافظه کوتاه‌مدت، محو شدن مواد اطلاعاتی حافظه به دلیل گذشت زمان یا جایگزینی مواد اطلاعاتی با موارد جدید است.

۲۱۷. گزینه ۳ درست است.

مهم‌ترین دلیل عدم موفقیت برخی از افراد در حال مسأله، پیروی صرف از تجربه گذشته است. در صورت بازبینی راهگشای مفیدی خواهد بود.

۲۱۸. گزینه ۴ درست است.

براساس تعداد افراد تصمیم‌گیرنده، تصمیم‌گیری به دو نوع فردی و گروهی تقسیم می‌شود. انتخاب یک رشته تحصیلی، یک تصمیم فردی است اما انتخاب مدیر ساختمان از بین نامزدهای مختلف، یک تصمیم گروهی است.

۲۱۹. گزینه ۱ درست است.

در انگیزه درونی، فرد کار یا فعالیت را به‌خاطر آن چیز انجام می‌دهد، زیرا به آن کار علاقه دارد، برایش جالب است و با نیازهای فطری او مطابقت دارد. به عبارت دیگر، منبع انگیزش بیرونی در پاداش و لذت خارج از فرد قرار دارد، درحالی‌که در انگیزه درونی، منبع لذت در خود تکلیف است.

۲۲۰. گزینه ۲ درست است.

فشار روانی، رویه‌رو شدن با تغییر در زندگی است. مواردی مانند بیماری، مرگ یکی از عزیزان، فشار کار سنگین و قبولی یا شکست در کنکور، یک ویژگی مشترک دارند و آن ایجاد تغییر در زندگی است.

فصل ۶، ص ۱۴۴